Dosarul nr.5r-6906/2023
4-23163738-12-5r-16112023

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

02.05.2024 mun.Chișinău

Judecătoria Chișinău, sediul Centru,
Instanţa de judecată compusă din:
Preşedintele ședinței, judecător Liudmila Holevițcaia,
Grefier Maria Meșter,

Examinând în ședință de judecată publică contestația depusă de ***** împotriva deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatator seria ***** din ***** emise în baza art.232 alin.(1) Cod contravențional,

C O N S T A T Ă:

*****, potrivit deciziei privind examinarea contravenție în temeiul constatării personale a agentului constatator seria *****, încheiate la ***** ora ***** de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului Național de Securitate Publică, *****, a fost recunoscut vinovat în aceia că, pe data de ***** ora *****, în ***** ***** a condus autoturismul de model***** nedeținând certificatul de înmatriculare valabil, prin ce a ignorat prevederile pct.10.2 al Regulamentului circulației rutiere și a comis contravenția prevăzută de 232 alin.(1) Cod contravențional. Prin decizia agentului constatator i s-a stabilit sancțiunea sub formă de amendă – 15 unități convenționale echivalentul sumei de 750 lei. S-a explicat dreptul de a achita ½ din amenda stabilită în decurs de 3 zile, adică suma de 375 lei.

Contestatarul – *****, nefiind de acord cu decizia de sancționare, a depus la *****o contestație asupra cauzei contravenționale. În argumentarea contestației depuse, contestatarul a indicat că, pe data de ***** ora 21.05, conducând automobilul *****, a fost stopat după sensul giratoriu din ***** ***** de către un echipaj al INSP. Colaboratorul de poliție i-a cerut să prezinte documentele de înregistrare a automobilului, permisul de conducere, asigurarea obligatorie, revizia tehnică. Indică că s-a conformat și a prezentat toate actele. Agentul INSP s-a îndreptat spre automobilul de serviciu și după câteva minute s-a întors și i-a înmânat pentru semnare un proces-verbal cu privire la contravenție, emis pe numele său, precum că nu deține certificatul de înmatriculare valabil. Indică contestatarul că, a explicat agentului constatator că a prezentat certificatul de înmatriculare provizoriu care era expirat, deși deținea la momentul dat și certificatul de înmatriculare a automobilului valabil. A solicitat agentului constatator să prezinte certificatul de înmatriculare valabil, la care ultimul a explicat că procesul-verbal deja este întocmit și trebuie să-l semneze. În procesul-verbal a indicat mențiunea: ”dezacord total”. Invocând ca suport legal prevederile art.art.7, 375, 448 Cod contravențional, solicită: 1) anularea procesului-verbal cu privire la contravenție din 16.10.2023; 2) examinarea cauzei contravenționale în lipsa sa.

În ședință de judecată, agentul constatator *****, nu s-a prezentat, fiind legal citat, ce se confirmă prin avizul poștal de recepție ***** Prin cererea din ***** a solicitat examinarea cauzei în lipsa agentului constatator. În temeiul prevederilor art.455 alin.(2) Cod contravențional, instanța de judecată a dispus examinarea cauzei în lipsa agentului constatator.

În ședința de judecată, persoană în a cărei privință s-a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție/contestatarul *****, la fel, nu s-a prezentat, fiind citat, ce se confirmă prin avizul poștal de recepție *****. Prin contestația depusă, ***** a solicitat examinarea cauzei contravenționale în lipsa sa. În temeiul prevederilor art.455 alin.(3) Cod contravențional, instanța de judecată a dispus examinarea cauzei în lipsa făptuitorului.

Examinând contestația depusă, studiind materialele dosarului contravențional în coraport cu normele legale aplicabile speței, instanța de judecată a ajuns la concluzia că contestația depusă de ***** este întemeiată și pasibilă de admis, din următoarele considerente.

Instanța de judecată stabilește că contestația este depusă în interiorul termenului legal de 15 zile consacrat la art.art.448, 451^3 alin.(1) din Codul contravențional, or, decizia de sancționare a fost emisă la data de ***** iar contestația a fost depusă la data de 30.10.2023, ceea ce impune examinarea fondului cauzei.

În conformitate cu prevederile art.8 alin.(2) din Codul contravenţional, este supusă răspunderii contravenţionale numai persoana care a săvârşit cu intenție sau din imprudenţă o faptă prevăzută de legea contravenţională.

Potrivit prevederilor art.440 alin.(1) din Codul contravenţional, constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.

În corespundere cu art.442 alin.(1) din Codul contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

În speță, prin decizia privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatator seria nr.***** din ***** de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului Național de Securitate Publică, *****, *****, a fost sancționat în baza art.232 alin.(1) din Codul contravenţional, cu amendă – 15 u.c. echivalentul a 750 lei, pentru faptul că, la data de ***** ora *****, în ***** ***** a condus autoturismul de model***** nedeținând certificatul de înmatriculare valabil, prin ce a ignorat prevederile pct.10.2 al Regulamentului circulației rutiere și a comis contravenția prevăzută de 232 alin.(1) Cod contravențional.

Art.232 alin.(1) Cod contravențional, ”Conducerea vehiculului de către o persoană care nu are asupra sa permis de conducere, eliberat de autorităţile altor state”, prevede: conducerea vehiculului de către o persoană care nu are asupra sa permis de conducere eliberat de autorităţile altor state sau **actul de înmatriculare de stat a vehiculului**, sau poliţa de asigurare obligatorie de răspundere civilă, se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale.

Pct.10 al Regulamentului circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.357/13.05.2009, prevede: 1) Persoana care conduce un vehicul trebuie: a) să fie aptă din punct de vedere medical; b) să posede cunoştinţe şi să execute cerinţele prezentului Regulament, precum şi să posede dexteritatea necesară de a conduce în siguranţă vehiculul pe drum; c) să posede cunoştinţe de acordare a primului ajutor persoanelor traumatizate ca urmare a accidentului în traficul rutier; d) să nu admită utilizarea telefonului mobil şi/sau a căştilor audio în timpul deplasării pe bicicletă, trotinetă, trotinetă electrică sau ciclomotoare. 2) Persoana care conduce un autovehicul (vehicul) trebuie să posede şi, la cererea poliţistului, poliţistului de

frontieră, ofiţerului echipei mobile a Serviciului Vamal, este obligată să înmîneze pentru control: a) permisul de conducere perfectat pe numele său, valabil pentru categoria (subcategoria) din care face parte autovehiculul condus sau actul de identitate valabil pe numele său, pentru a putea fi verificat dreptul de a conduce vehicule din categoria (subcategoria) din care face parte vehiculul condus; b) **certificatul de înmatriculare a vehiculului.**

Studiind minuțios materialele cauzei contravenționale, instanța de judecată observă că, la caz, agentul constatator a omis să întocmească un proces-verbal cu privire la contravenție, cu toate că, încheierea procesului-verbal cu privire la contravenție este obligatorie, prin prisma art.440 alin.(1) și art.442 din Codul contravenţional.

Așadar, obligația imperativă cu privire la întocmirea de către agentul constatator a unui proces-verbal cu privire la contravenție, derivă și din prevederile art.446 din Codul contravențional, conform căruia în cazul constatării unei fapte contravenţionale, agentul constatator nu încheie proces-verbal cu privire la contravenţie doar: a) dacă răspunderea contravenţională a fost înlăturată conform art.20–31[1]; b) în cazul emiterii de către procuror a ordonanţei de a refuza începerea urmăririi penale, de a înceta urmărirea penală din cauză că fapta constituie o contravenţie, precum şi în cazul liberării de răspundere penală a persoanei cu tragerea la răspundere contravenţională. În cazurile indicate, procurorul emite o ordonanţă motivată privind pornirea procesului cu privire la contravenţie, cu excepţia contravenţiilor soluţionate în modul prevăzut la art.29 şi 31[1]; c) dacă fapta contravenţională a fost examinată în baza constatărilor personale ale agentului constatator; d) în cazul contravenţiei flagrante.

În sensul dat, instanța de judecată atestă că, întrucât la materialele cauzei nu se regăsește un proces-verbal cu privire la contravenție, rezidă că, agentul constatator a procedat în corespundere cu procedura simplificată de constatare şi examinare a contravenţiei, și anume în condițiile Capitolului VI[1], art.art.451[1] – 451[4] din Codul contravenţional.

În art.451[1] alin.(1) din Codul contravențional, legiuitorul a prevăzut expres și exhaustiv temeiurile de examinare a faptei contravenţionale în baza constatărilor personale ale agentului constatator, și anume, în cazul depistării unei fapte ce constituie contravenţie, agentul constatator nu încheie proces-verbal cu privire la contravenție doar dacă sunt întrunite **cumulativ următoarele condiții**:

a) contravenția poate fi constatată în temeiul constatărilor personale ale agentului constatator şi nu necesită acumulare de probe;

b) persoana acceptă constatările agentului constatator, ca fiind suficiente pentru demonstrarea vinovăției**, şi recunoaște săvârșirea contravenției**;

c) examinarea contravenţiei şi aplicarea sancţiunii ţin de competenţa agentului constatator;

d) contravenția nu este pasibilă de sancţiunea confiscării bunurilor în conformitate cu art.439[7].

În cazul supus examinării, instanța de judecată constată că, contestatarul *****, **nu a indicat în decizia asupra cauzei contravenționale precum că recunoaște săvârșirea contravenției și acceptă constatările agentului constatator**. Din contra ***** a indicat expres că este în ”dezacord total”(pct.9 și pct.12 din decizie), cu toate acestea, agentul constatator încălcă condiția obligatorie prevăzută în art.451[1] alin.(1) lit.b) din Codul contravenţional, care indică expres că, ”agentul constatator nu încheie proces-verbal cu privire la contravenţie doar dacă persoana acceptă constatările agentului constatator, ca fiind suficiente pentru demonstrarea vinovăției şi recunoaște săvârşirea contravenţiei” și examinează cauza în procedură simplificată. Or, odată ce persoana a nu a declarat că recunoaște comiterea contravenției, este evident că

acesta **nu a acceptat constatările agentului constatator ca fiind suficiente pentru demonstrarea vinovăției sale și nu a recunoscut vina de săvârșirea contravenției imputate**.

Dispoziția art.451[2] alin.(1) lit.g) din Codul contravențional statuează că, decizia privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării personale a agentului constatator este un document executoriu, care va include: declaraţia contravenientului despre recunoaşterea săvârşirii contravenţiei şi acceptarea constatărilor agentului constatator ca fiind suficiente pentru demonstrarea vinovăţiei contravenientului.

În context, se reține că dezacordul formulat de ***** cu constatările agentului constatator este expres consemnat de către ultimul în decizia agentului constatator și rezultă și din înaintarea la data de *****a contestației împotriva deciziei de sancționare.

Pornind de la premisa că *****, nu a recunoscut fapta imputată și nu a fost de acord cu constatările personale ale agentului constatator, instanța de judecată constată că agentul constatator ilegal a examinat cauza în cadrul procedurii simplificate. Or, în circumstanțele speței urma a fi întocmit un proces-verbal cu privire la contravenție și agentul constatator să-și onoreze obligația sa legală de a acumula probe în vederea demonstrării învinuirii aduse persoanei. La dosar nu este anexată nici o probă.

Instanța de judecată reține că, procesul contravențional a fost pornit întemeiat, însă circumstanțele care l-au determinat pe agentul constatator să examineze fapta contravențională într-o procedură simplificată de constatare, în baza constatărilor personale, sunt neclare, de vreme ce, persoana în privința căreia a fost pornit procesul contravențional nu a acceptat constatările agentului constatator, ca fiind suficiente pentru demonstrarea vinovăției şi, respectiv, nu a recunoscut săvârșirea contravenţiei, astfel, nefiind întrunite cumulativ condițiile prevăzute la art.451[1] alin.(1) din Codul contravențional.

Așadar, în cazul supus examinării agentul constatator urma să procedeze la încheierea procesului-verbal cu privire la contravenție, după care să acumuleze probele necesare și să examineze cauza contravențională în procedură generală.

Se mai reține că potrivit pct.38 din Hotărârea Curții Constituționale nr.32 din 29 noiembrie 2018 privind excepția de neconstituţionalitate a articolelor 445 și 461 din Codul contravențional, potrivit căruia ”Procesul-verbal cu privire la contravenție este un act administrativ, care emană de la o autoritate publică, dotată cu competența de a constata și de a sancționa faptele contravenționale, se bucură de prezumțiile de legalitate, de autenticitate și de veridicitate. De asemenea, acesta este executoriu. Astfel, Curtea admite că pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii de efecte juridice, redactarea lui trebuie să respecte o anumită formă *ad validitatem*, trebuind realizate toate exigențele de fond și de formă”.

Rezumând cele relatate și având în vedere că agentul constatator a emis un alt act procedural decât cel prevăzut de lege - a emis decizia privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatator, neavând acceptul persoanei în a cărei privință s-a inițiat procesul-contravențional de recunoaștere a constatărilor agentului constatator și recunoașterea de către acesta a faptului săvârșirii contravenției, deci, în circumstanțele speței urma a fi încheiat un proces-verbal cu privire la contravenție, instanța de judecată a ajuns la concluzia că agentul constatator nu a respectat nici exigențele de fond, nici cele de formă.

În susținerea poziției sale, instanța de judecată elucidează că, erorile comise de către agentul constatator la emiterea deciziei *****, sunt de natură nu doar să afecteze în mod esențial fondul cauzei, dar și ar putea leza dreptul contestatarului la un proces echitabil, prevăzut la art.6 CEDO, în sensul căruia acuzația trebuie să fie definită în termeni clari şi preciși pentru a exclude arbitrariul şi a-i oferi posibilitatea contravenientului să cunoască exact învinuirile ce îi sunt

aduse, ca să-şi poată organiza apărarea într-un mod eficient și viabil. În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit cu strictețe și a cerut din rațiuni de securitate juridică a acuzatului, calificarea juridică a faptelor să fie stabilită de către organele abilitate în modul cel mai exact posibil.

În sensul art.6 alin.(1) din Convenţie, organul care examinează cauza în fond, trebuie să indice cu suficientă claritate motivele pe care s-a sprijinit. Această exigență, care contribuie la garantarea respectării principiului bunei administrări a justiţiei, nu poate fi întotdeauna înţeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat pentru fiecare argument al părţilor. Instanţele naţionale sunt obligate să-şi motiveze deciziile, ceea ce nu poate fi înţeles ca impunând un răspuns detaliat la fiecare argument, dar ca o obligaţie de a se pronunţa asupra problemelor cele mai importante ridicate în speţă, a se vedea în acest sens cauza (Ruiz Torija şi Hiro Balani împotriva Spaniei, hotărârea din 9 decembrie 1994, sau Grigore Vlasia Vasilescu împotriva României, hotărârea din 6 iunie 2006).

Prin urmare, instanța judecătorească reține că în cauză există un dubiu care nu poate fi înlăturat prin administrarea altor probe, dubiu care profită contestatarul, potrivit principiului *in dubio pro reo*.

În lumina jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, instanţa reţine că acesta este un principiu complementar prezumţiei de nevinovăţie, înainte de a fi o problemă de drept, principiul *in dubio pro reo* este o problemă de fapt. **Înfăptuirea justiţiei cere ca judecătorii să nu se întemeieze, în hotărârile pe care le pronunţă, pe probabilităţi, ci pe certitudini dobândite pe bază de probe decisive, complete, sigure, în măsură să reflecte realitatea obiectivă**. De altfel, potrivit art.375 alin.(3) din Codul contravenţional şi, în special, potrivit principiului *in dubio pro reo*, toate dubiile care nu pot fi înlăturate în condiţiile legii trebuie apreciate în favoarea persoanei învinuite.

În consecinţă, în şedinţa de judecată nu a fost probat și, respectiv, nu a fost posibili de constatat faptul încălcării de către ***** a cerințelor Regulamentului circulației ruriere privind conducerea vehiculului de către o persoană care nu are asupra sa actul de înmatriculare de stat a vehiculului. Respectiv, ultimul neîntemeiat a fost tras la răspundere contravențională prevăzută de art.232 alin.(1) Cod contravențional.

Potrivit art.441 alin.(1) lit.a) din Codul contravențional, procesul contravenţional nu poate fi pornit, iar dacă a fost pornit, nu poate fi efectuat şi va fi încetat în cazul în care nu există faptul contravenţiei. Se menționează că, încetarea procesului contravenţional determină repunerea în drepturi a persoanei în a cărei privinţă a fost pornit.

În baza celor relatate, călăuzindu-se de prevederile art.art. 232 alin.(1, 395 alin.(1) pct.2), alin.(11), 441 alin.(1) lit.a), 448, 451^1 – 451^4, 465 – 474 din Codul contravenţional al Republicii Moldova, instanța de judecată,

H O T Ă R Ă Ş T E:

Se admite contestația depusă de ***** împotriva deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatator seria ***** din ***** emise în baza art.232 alin.(1) Cod contravențional.

Se anulează decizia privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatator seria ***** din ***** prin care ***** a fost recunoscut vinovat de săvârșirea contravenției prevăzute de art.232 alin.(1) din Codul contravențional și i s-a aplicat sancțiunea sub formă de amendă în mărime de 15 u.c. echivalentul a 750 lei, cu dispunerea încetării procesului contravențional.

Hotărârea poate fi contestată cu recurs la Curtea de Apel Chişinău în termen de 15 zile de la data pronunţării hotărârii judecătoreşti sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de judecare a cauzei contravenţionale, de la data înmânării copiei de pe hotărârea judecătorească, prin intermediul Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani, amplasat pe adresa: mun.Chișinău, bd.Ștefan cel Mare și Sfânt, 200.

Judecător Liudmila Holevițcaia